

Tale ved overrækkelsen af Rink-medaljen til Chr. Berthelsen

Af Lars Chemnitz

Det grønlandske Selskabs bestyrelse har besluttet at tildele skoledirektør Chr. Berthelsen Selskabets medalje, Rink-medaljen.

Ved indstiftelsen af medaljen blev formålet formuleret således: Rink-medaljen kan tildeles personer, som på en fremragende måde har bidraget til Grønlands udforskning eller har udført et påskønnelsesværdigt og uegennyttigt arbejde til gavn for Grønland.

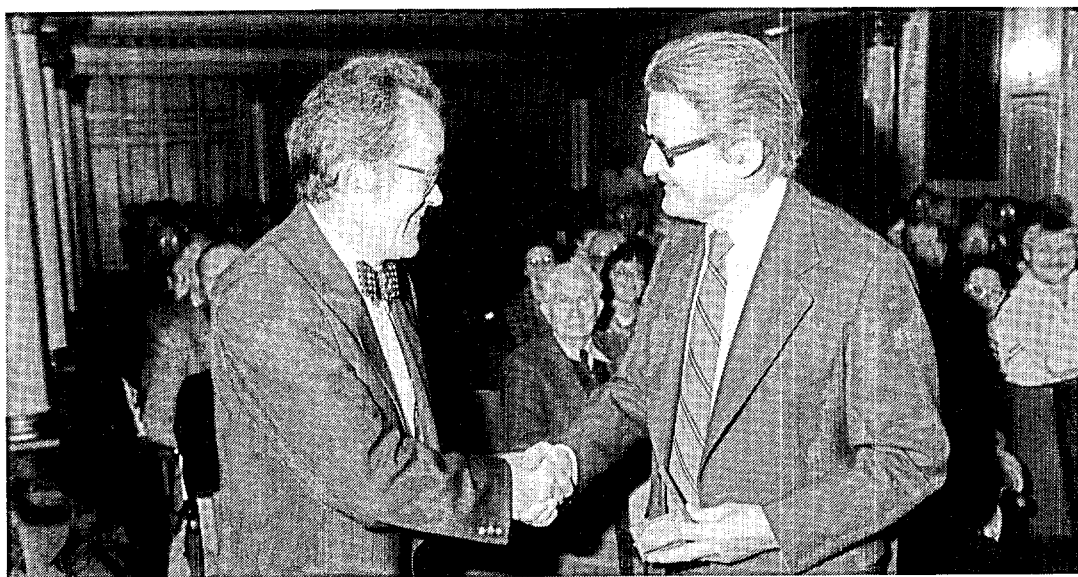
Christian, når en et hundrede procent enig bestyrelse i Det grønlandske Selskab har taget denne beslutning, er det fordi, vi gerne vil hædre dig som en person, der har udført et påskønnelsesværdigt og uegennyttigt arbejde til gavn for Grønland.

Der er lige siden du gik på Seminariet i Godthåb blevet stillet store krav og forventninger til dig. Du var blandt de første, der blev sendt til Danmark for at tage dansk lærereksamen. Du brændte inde i Danmark under krigen, og her virkede du i det danske skolevæsen, samtidig med at du spillede en ikke uvæsentlig rolle for dine grønlandske landsmænd, som befandt sig i samme situation.

Efter krigen var du at finde i den grønlandske skole. Du gjorde gavn, hvor myndighederne placerede dig – altid parat til at tjene skolens tarv og altid parat til at medvirke til løsning af et problem, selv om det måske sommetider kom til at gå ud over dine private interesser. Samtidig var du aktiv i oplysningstjenesten.

Derfor var det naturligt, at det blev dig, som ved oprettelsen af en stilling som oplysningskonsulent blev udpeget til stillingen. Og her ligger en del af din fortjeneste. Dine mange rejser over det ganske land med din filmfremviser og dine foredrag i by og bygnd har åbnet et udsyn til verden udenfor, hvor tidligere befolkningens horisont for en stor dels vedkommende var begrænset til bygden og dens nærmeste omgivelser. Dermed har du også været med til at vække interesse for samfundsspørgsmål i det moderne samfund.

Senere blev du Grønlands første grønlandske skoledirektør i en tid, hvor der skete den store udvikling inden for skole- og uddannelsesområdet. Du styrede dette ikke altid problemløse område med din aldrig svigtende ro og besindig-

Lars Chemnitz overrækker Rink-medaljen til Chr. Berthelsen. Foto: Søren Madsen.

hed og har derved skabt en rolig og sund udvikling inden for området. Du blev banebrydende for, at flere og flere grønlandere overtager ledende, ansvarsfulde stillinger.

Som pensionist bosatte du dig i Danmark. Man siger i Grønland, at man gerne vil beholde pensionisterne, at man har brug for dem. Sådanne udtalelser kan til tider have en let bebrejdende tone. Men Grønland skal også have gode repræsentanter i Danmark. Og du har fortsat dit arbejde for Grønland her. Det er blot en ny æra i dit virke.

Som lektor giver du undervisning ved Institut for Eskimologi, hvor du giver de studerende en god inspiration til deres interesse for Grønland. Udover dette har du gennem foredragsvirksomhed og under dit mangeårige arbejde i Det grønlandske Selskab som formand spredt kendskab til Grønland fra den pæne side, arbejdet med grønlandernes

uddannelse og eksaminer som translatører m. m.

Og samtidig udfører du selvstændige arbejder, bl. a. dit litterære arbejde. Således har du fået udgivet din bog om grønlandsk litteratur – først på grønlandsk, så på dansk – og derved givet grønlanderne og danskerne en gave af blivende værdi.

Når man studerer dit virke, forbavses man over, hvor meget du har udrettet. For der er vist ingen, som nogensinde har set tegn på travlhed hos dig.

Det skyldes, at du aldrig har reklameret med, hvad du udretter, eller med din egen person.

Du har udført påskønnelsesværdigt og uegennyttigt arbejde til gavn for Grønland.

Derfor skal jeg på Det grønlandske Selskabs vegne bede dig modtage selskabets hæderstegn.